

**LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER
ONDERWIJS**

ADVIES 2014-08

1 augustus 2014

Klachten over niet-toelaten van aspirant-leerlingen worden, tenzij zich bijzondere bijkomende omstandigheden voordoen, door de commissie in behandeling genomen. Het feit dat een feitencomplex, nadat aangifte is gedaan, ook onderwerp kan zijn van een strafrechtelijk onderzoek door het Openbaar Ministerie, leidt er niet toe dat niet tevens over dat feitencomplex een klacht bij de commissie kan worden ingediend en door de commissie in het kader van klachtbehandeling kan worden onderzocht aangezien de grondslagen van beide onderzoeken van elkaar verschillen. De commissie heeft geen enkele reden aan te nemen dat discriminatie en/of racisme een rol hebben gespeeld bij de procedure en het genomen besluit. De aannameprocedure is volgens de commissie onzorgvuldig verlopen. Alles overziend is de commissie van oordeel dat het er sterk op lijkt dat de school vooringenomen is geweest bij de afwijzing van de leerling. De commissie is voorts van oordeel dat de logica ontbreekt in het afwijzingsbesluit. De stukken die door de school zijn overgelegd als reden voor de afwijzing spreken elkaar deels tegen en bieden ieder voor zich onvoldoende grond voor het genomen besluit. Hetgeen vanuit de school is gecommuniceerd, biedt onvoldoende grond voor de conclusie dat de leerling niet op de school past. De commissie beveelt de school aan de afwijzingsprocedure in overeenstemming te brengen met de wettelijke bepalingen hieromtrent. De bezwaarprocedure is in casu niet vermeld en niet juist gevolgd. Zo is de klaagster niet gehoord.

**ORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 14-08**

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 12 april 2014 per e-mail een klacht ontvangen van mevrouw A. (hierna te noemen: klaagster), moeder van B. (9 jaar), aangemeld als leerling op school C. te Zutphen (hierna te noemen: de school). De klacht, geregistreerd onder nummer 14-08, is gericht tegen de heer D., directeur van de school, hierna te noemen: aangeklaagde.

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter; mevrouw E.I.H. Gordijn, lid en de heer mr. W.G.G.M. van Holsteijn, lid.

De commissie heeft op 6 mei 2014 het door klaagster ingevulde vragenformulier inclusief bijlagen ontvangen.

Aangeklaagde is in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. Op 5 juni 2014 heeft de commissie een verweerschrift inclusief nadere stukken ontvangen.

Klaagster en aangeklaagde zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op een op 27 juni 2014 te Utrecht gehouden besloten hoorzitting.

Klaagster was daarbij aanwezig. De aangeklaagde was eveneens aanwezig, bijgestaan door mevrouw mr. E.

Ontvankelijkheid

De school was ten tijde van de voorgevallen feiten en de indiening van de klacht aangesloten bij de commissie.

De aangeklaagde heeft de commissie verzocht de klacht niet-ontvankelijk te verklaren. Bij e-mail van 16 juni 2014 is aan partijen meegedeeld dat de voorzitter van de commissie geen aanleiding heeft gezien gebruik te maken van de bevoegdheid hem toegekend in artikel 13, eerste lid, van de Regeling landelijke klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs om de behandeling van de klacht te sluiten en versneld uitspraak te doen als hij van oordeel is dat zich een situatie voordoet dat er sprake is van kennelijke niet-ontvankelijkheid van de klacht. Hij is tot zijn beslissing gekomen nadat hij het volgende heeft overwogen:

In het verweerschrift wordt - kort samengevat - een beroep gedaan op niet-ontvankelijkheid van de klacht omdat klaagster geen deel uitmaakt van de schoolgemeenschap en omdat de klacht behandeld zou moeten worden door het Openbaar Ministerie.

Klachten over niet-toelaten van aspirant-leerlingen worden, tenzij zich bijzondere bijkomende omstandigheden voordoen, door de commissie in behandeling genomen. Daarbij wordt, voor zover nodig, toepassing gegeven aan artikel 11, tweede lid, van de Regeling. De klachtenregeling is in 1998 in de wet opgenomen. De gedachtegang was dat de school via deze weg op eenvoudige wijze signalen krijgt van onvrede die nopen tot maatregelen ter bevordering van de goede gang van zaken op school en tot het verbeteren van het onderwijs. Als de in het verweerschrift verdedigde benadering wordt gevolgd, kunnen problemen als de onderhavige in een klachtprocedure niet aan de orde gesteld worden, hetgeen een onwenselijk resultaat zou zijn.

Het feit dat een feitencomplex, nadat aangifte is gedaan, ook onderwerp kan zijn van een strafrechtelijk onderzoek door het Openbaar Ministerie, leidt er niet toe dat niet tevens over dat feitencomplex een klacht bij de commissie kan worden ingediend en door de commissie in

het kader van klachtbehandeling kan worden onderzocht aangezien de grondslagen van beide onderzoeken van elkaar verschillen.

Na hetgeen door partijen tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht, heeft de commissie het standpunt van haar voorzitter gedeeld. De commissie is dan ook van oordeel dat de klacht **ontvankelijk** is.

Korte inhoud van de klacht

- 1. Het vermoeden rijst dat het bij de afwijzing van de leerling gaat om discriminatie en racisme;**
- 2. Klaagster is op een vernederende manier behandeld;**
- 3. De school is niet ingegaan op de werkelijke klacht van klaagster;**
- 4. De school heeft de klacht van klaagster verwaarloosd zodat de kans dat de leerling nog zou kunnen zij-instromen niet meer aanwezig was.**

Ad 1 en 2. In juli 2013 heeft de klaagster meerdere pogingen gedaan contact te zoeken met de school ten einde haar zoon te laten instromen. De school heeft daarop niet gereageerd. Niet duidelijk is waarom. Eerst op 7 oktober 2013 heeft de school een e-mail gestuurd. Voordat de leerling mocht proef draaien op de school heeft de aangeklaagde de klaagster gebeld met het verhaal dat de leerling al meerdere scholen heeft bezocht en dat de leerling in gastgezinnen zou hebben verbleven. Van dit laatste is echter geen sprake. De aangeklaagde sprak over de half Afrikaanse afkomst van de leerling en over het feit dat de klaagster alleenstaand is. De aangeklaagde wilde de klaagster duidelijk weerhouden de leerling naar deze school te laten gaan.

De leerling heeft op 18 en 19 november 2013 in klas 3 meegedraaid. Bij brief van 28 november 2013 heeft de aangeklaagde de klaagster bericht de leerling niet aan te nemen. In de afwijzingsbrief werd een beeld geschetst van een leerling die veel spanning had laten zien, enorm onrustig was, grove motoriek vertoonde en te aanwezig was hetgeen niet zou passen bij onderhavig type onderwijs waar een bepaalde mate van concentratie en invoegvermogen werd

gevraagd. Eerder (rond 18 november 2013) heeft de aangeklaagde de afwijzing telefonisch gemeld. De leerling zou niet goed in de groep passen.

Tijdens een gesprek met de aangeklaagde en de directeur van de school waarop de leerling op dat moment zat, hebben beide directeuren de klaagster aangevallen met de vraag waarom zij haar zoon nu weer wilde laten wisselen van school. Een zorgmelding zou kunnen volgen. De klaagster herkent zich niet in de beschrijving van het gedrag van de leerling tijdens de proefdagen. De leerling vertoont geen problematisch gedrag.

De aangeklaagde heeft de leerling nog nooit gezien. Het is de klaagster onmogelijk gemaakt de intern begeleider dan wel de leerkracht te spreken.

Van een geldige reden voor de afwijzing is geen sprake. De leerling is derhalve om racistische en discriminatoire redenen afgewezen.

De klaagster heeft de leerling laten testen. Van bijzonderheden is geen sprake.

Ad 3 en 4. De klaagster heeft op 17 december 2013 bij de school een klacht ingediend over de gang van zaken naar aanleiding van de aanmelding. Bij brief van 17 januari 2014 zou de aangeklaagde een brief hebben gestuurd inzake de niet-ontvankelijkheid van de klacht. Deze brief heeft de klaagster nimmer ontvangen. De klaagster heeft vervolgens een e-mail (op 31 januari 2014) aan de voorzitter van het bestuur geschreven. De vertrouwenspersoon werd hierop ingeschakeld. Bij brief van 7 april 2014 heeft de voorzitter van het bestuur de klacht niet-ontvankelijk verklaard. Niet is ingegaan op de essentie van de klacht, dat de aangeklaagde de leerling nimmer heeft gezien, de aangeklaagde dubieus gedrag heeft vertoond en een dubieuze afwijzingsbrief heeft gemaakt en waarom de klaagster geen leerkracht mag spreken. De school zal voortaan wel anders met de aanmeldingsprocedure omgaan maar van excuses richting de klaagster is geen sprake.

Verweer

Ad 1. In principe behandelt de aannecommissie van de stichting geen aanmeldingen meer die in de laatste 2 weken voor de zomervakantie binnenkomen. De plaatsingscommissie van de school is eerst begin oktober 2014 op de hoogte gekomen van de aanmelding. De klaagster

heeft blijkbaar in de periode van juli tot oktober 2013 geen actie ondernomen. De aangeklaagde zet daarom vraagtekens bij de urgentie van een plaatsing op onderhavige school.

De aangeklaagde heeft conform het aannameconvenant contact gezocht met de directeur van de school waar de leerling op dat moment op zat. Er was sprake van een zorgelijke situatie. De collega directeur was niet op de hoogte van het feit dat de klaagster wederom op zoek was naar een nieuwe school.

De intern begeleider van de vorige school van de leerling kon de nieuwe school nog niet van gegevens over de leerling voorzien omdat hij daar nog pas kort zat.

De voorgeschreven route is vervolgens dat de leerling eerst gaat proefdraaien. Vervolgens adviseert de plaatsingscommissie de aangeklaagde. De aangeklaagde bericht vervolgens de ouders, in dit geval klaagster. Deze procedure kan wat tijd kosten.

Het gesprek van aangeklaagde samen met de directeur van de school waar de leerling op zat, met klaagster was zeer onaangenaam. De klaagster vertoonde gedrag dat niet stimulerend werkte op een vervolgcontact.

Klas 3 waar de leerling in geplaatst zou moeten worden, is een klas met veel zorg. Gelet op de kwetsbaarheid van de klas is het niet raadzaam geacht zomaar een leerling in de groep te plaatsen. Op het moment van verweer vertrekken 5 leerlingen uit de klas.

Ad 3 en 4. De aangeklaagde heeft de klaagster wel degelijk bevestigd haar klacht te hebben ontvangen. De aangeklaagde verwijst hiervoor naar zijn brief van 17 januari 2014.

De school is wel ingegaan op de klacht van de klaagster maar in de vorm en plaats waar dit hoort.

Daar de klaagster nog geen deel uitmaakt van de schoolgemeenschap heeft de school geconcludeerd dat de ingediende klacht niet valt binnen de heersende klachtenprocedure. De klacht hoort thuis bij het Openbaar Ministerie.

De school heeft inmiddels een aantal punten inzake klachten en aannames aangepast.

De leerling zit inmiddels op weer een andere school.

De aangeklaagde bepleit niet-ontvankelijkheid. De klaagster beschadigt met haar uitspraken de school.

Oordeel

Gelet op het dossier en gehoord hetgeen ter hoorzitting is gewisseld, komt de commissie tot het volgende oordeel.

Ad 1. De commissie heeft geen enkele reden aan te nemen dat discriminatie en/of racisme een rol hebben gespeeld bij de procedure en het genomen besluit. De klaagster heeft hiervoor geen bewijs aangedragen. De commissie acht dit klachtonderdeel **ongegrond**.

Ad 2, 3 en 4. De aannameprocedure is volgens de commissie onzorgvuldig verlopen. De commissie heeft niet goed kunnen vaststellen wat wel en niet precies is gebeurd. De commissie kan wel constateren dat er geen reactie van de zijde van de school of de stichting is gekomen naar aanleiding van het contact dat de klaagster vóór de zomervakantie 2013 heeft gelegd. Dit ondanks het feit dat beloofd was dat de klaagster teruggebeld zou worden.

De commissie is voorts van oordeel dat het terecht is dat directeuren van scholen met elkaar contact hebben indien een leerling van school wil wisselen. De commissie acht het echter niet juist dat de klaagster daarvan niet op de hoogte is gesteld. Dat klemt des te meer nu – naar achteraf is gebleken - de door de directeur van de vorige school, X, verstrekte informatie onvolledig is geweest en bovendien deels niet juist. Ondanks dat de directeur wist dat de leerling nog maar heel kort leerling van X was en dat intern begeleider van X nog niet over de benodigde gegevens van de leerling beschikte, heeft de directeur geen inzage gevraagd in het onderwijskundig rapport van de vorige school en heeft hij ook geen contact met die school gezocht voor het verkrijgen van meer informatie. Het zou voorts van belang zijn geweest dat de verkregen informatie bij de klaagster was geverifieerd alvorens een besluit tot afwijzing te nemen.

Ten aanzien van de proefdagen merkt de commissie op dat onduidelijk is wie het verslag daarvan heeft opgemaakt en wanneer dat is gebeurd. De proefdagen waren op 21 en 22 november 2013 terwijl het verslag dateert van oktober 2013. Voorgaande is op zijn minst opmerkelijk.

Merkwaardig is voorts dat de directeur van X aanwezig was bij het afwijzingsgesprek tussen de school en de klaagster hoewel zij daarbij geen partij was.

Alles overziend is de commissie van oordeel dat het er sterk op lijkt dat de school vooringenomen is geweest bij de afwijzing van de leerling. In het algemeen is de commissie gebleken dat de aanmelding niet zorgvuldig is behandeld. Dit blijkt tevens uit het feit dat de brief van 17 januari 2014 niet naar het juiste adres is gestuurd waardoor deze niet is ontvangen door de klaagster. Tevens is de achternaam van de leerling verkeerd gespeld.

De commissie is voorts van oordeel dat de logica ontbreekt in het afwijzingsbesluit. Als motivering wordt gewezen op een instabiele klas. Waarom dat ertoe zou moeten leiden dat de leerling op geen enkele vrije school in Zutphen en wijde omgeving past, is volstrekt onduidelijk. In het algemeen geldt dat afwijzing van een leerling op één vrije school niet zonder meer altijd tevens van toepassing zal kunnen zijn op andere vrije scholen.

De stukken die door de school zijn overgelegd als reden voor de afwijzing spreken elkaar deels tegen en bieden ieder voor zich onvoldoende grond voor het genomen besluit. Hetgeen vanuit de school is gecommuniceerd, biedt onvoldoende grond voor de conclusie dat de leerling niet op de school past.

De klaagster is actief in en goed bekend met de Antroposofische wereld en hecht daarom veel waarde aan het feit dat de leerling op een vrije school zit. Voornoemd aspect heeft ten onrechte geen rol gespeeld in de besluitvorming.

De commissie acht onderhavige klachtonderdelen op grond van het bovenstaande **gegrond**.

Tot slot

De commissie heeft vastgesteld dat met het afwijzingsbesluit van 28 november 2013 en voorts nadat de klaagster daartegen had geprotesteerd bij e-mailbericht van 17 december 2013, de wettelijke procedure niet is gevolgd. In artikel 63 WPO is geregeld hoe ten aanzien van een afwijzing te handelen. De bezwaarprocedure is in casu niet vermeld en niet juist gevolgd. Zo is de klaagster niet gehoord. De commissie zal hiertoe een aanbeveling doen.

Voor zover de klacht een verzoek om schadevergoeding bevat, wijst de commissie op het volgende. De commissie is niet bevoegd tot het beslissen op verzoeken om schadevergoeding. De grondslagen waarop de commissie oordeelt over in een klacht aan de orde gestelde gedragingen en beslissingen dan wel het nalaten van gedragingen en het niet nemen van beslissingen door de school zijn geheel verschillend van de grondslagen waarop de rechter in burgerlijke zaken zich moet baseren wanneer hij een vonnis wijst naar aanleiding van een aan hem voorgelegde vordering tot schadevergoeding gebaseerd op de door klaagster in deze procedure aan de orde gestelde feiten. Klaagster heeft derhalve geen belang bij een oordeel van de commissie naar aanleiding van dit verzoek.

Aanbeveling

De commissie beveelt de school aan de afwijzingsprocedure in overeenstemming te brengen met de wettelijke bepalingen hieromtrent.

Den Haag, 1 augustus 2014

C. Sjenitzer,
Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters
Secretaris